

Memo

Aan	Stuurgroep Ontwerptafel Powerport regio Moerdijk
Van	Kernteam Ontwerptafel Powerport regio Moerdijk
Datum	11 maart 2025
Onderwerp	Brede welvaart advies kernteam Powerport

Inleiding

Op dinsdag 25 februari 2025 heeft het kernteam een werksessie gehouden waarin brede welvaart werd toegepast op een praktijkcase van de Powerport opgaven.

De werksessie had als doel om te experimenteren met de reeds opgezette systematiek om daarbij te ondervinden of deze toepasbaar is voor de Powerport opgaven.

Werksessie:

Aanwezig van het kernteam acteerde tijdens de werksessie als zijnde 'commissie brede welvaart Powerport'. Hierbij behandelde deze fictieve commissie de praktijkcase POM 380kV station aan de hand van de drie hoofdstappen van het lemniscaat (zoals opgenomen in de rapportage *Ontwerptafel Powerport Regio Moerdijk – Brede welvaart dd. 22 januari 2025*):

1. Belangen aan tafel
2. Brede welvaartsafweging
(in dit geval de thema's materiële welvaart, samenleving en milieu)
3. Dezelfde input

De eerste stap richtte zich op het vaststellen van de belangen die aan tafel moesten zitten. Hierbij werd benadrukt dat zowel degenen die profiteren van de projecten als degenen die mogelijk overlast ervaren, vertegenwoordigd moeten zijn. Er werd aandacht besteed aan de vraag of de juiste informatiedragers aanwezig waren en of er aanvullende analyses nodig waren om een goed geïnformeerde afweging te maken.

In de tweede stap werd de brede welvaartsafweging besproken, waarbij de impact van de opgaven werd geanalyseerd op basis van de drie hoofdthema's van brede welvaart: materiële welvaart, samenleving en milieu. Bij deze afweging werd ook stilgestaan om een realistische balans te zoeken tussen de positieve effecten maar ook de negatieve effecten van de opgaven op verschillende schaalniveaus.

De laatste stap ging over het delen van dezelfde input voor besluiten.

Leerpunten n.a.v. werksessie:

Tijdens de reflectie op de praktijkcase kwamen de volgende leerpunten naar boven die van belang zijn om mee te nemen in het vervolgtraject.

m.b.t data en belangen aan tafel

- *Representatie van belangen.*
Het is essentieel om vertegenwoordigers aan tafel te hebben die zowel de baten als de overlast van de projecten ervaren. Deze vertegenwoordiging zorgt ervoor dat alle relevante perspectieven in de afweging meegenomen worden.
- *Kaders stellen aan de analyse.*
Het is van belang om vooraf kaders te stellen aan de analyse om te voorkomen dat deze te gedetailleerd en onnodig ingewikkeld wordt.
- *Beschikbare informatie benutten.*
Het is van groot belang om de reeds beschikbare informatie optimaal te benutten, zoals de MER van de afzonderlijke projecten. Dit voorkomt onnodige dubbel werk en zorgt ervoor dat de afweging is gebaseerd op betrouwbare data.
- *Kwalitatieve data in thema's.*
Het is niet alleen belangrijk om objectieve en kwantitatieve data te gebruiken, maar juist ook kwalitatieve data, zoals de gevoelens en emoties van betrokken inwoners en belanghebbenden. Gevoel en emotie van de betrokken inwoners en belanghebbenden doen er toe.

m.b.t. brede welvaart als afwegingskader

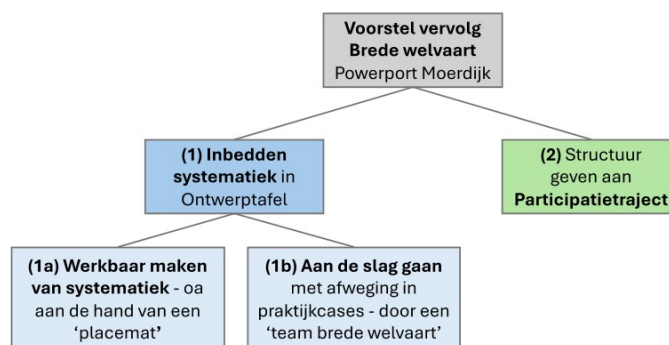
- *Hulpmiddel.*
Brede welvaart is een manier, een werkwijze om de best beschikbare informatie en verschillende belangen op tafel te krijgen. De systematiek helpt om beter afgewogen keuzes te maken waarin 'wat de mens belangrijk vindt' wordt meegenomen. Keuzes blijven daar altijd casus-specifiek.
- *Afwegingsscenario's.*
Bij de afweging van ontwikkelingen moet niet alleen worden gekeken naar de scenario's waarin deze ontwikkelingen wel plaatsvinden, maar ook de gevolgen van de afwezigheid van deze ontwikkelingen. Dit biedt een breder beeld van de potentiële impact.
- *Schaalniveaus van afweging.*
De afweging van de brede welvaart moet plaatsvinden op drie verschillende schaalniveaus: lokaal, regionaal en nationaal. Dit zorgt ervoor dat zowel de lokale impact als de bredere regionale en nationale effecten in ogenschouw worden genomen.
- *Analyseren van effecten van de opgaven op brede welvaart.*
Het is van belang om te focussen op de analyse van effecten van de projecten op brede welvaart. In een later stadium zal pas gekeken naar mogelijke compensatie voor de onevenredig getroffen doelgroepen. Dit voorkomt dat compensatie te snel of te vroeg wordt ingezet, zonder volledige overweging van de bredere impact.

m.b.t. implementatie

- *Timing van advies.*
Het moment van advies is van belang. In deze casus waren er twee belangrijke momenten voor advies: voor de NRD en voor de keuze VKA.
- *Aparte analyse voor projecten die eerder plaatsvinden.*
Alle projecten die onderdeel maken van de Powerport opgave moeten worden afgewogen volgens de brede welvaart analyse. Projecten die vooruit lopen moeten voor besluitvorming van die individuele projecten een apart advies krijgen op brede welvaart.
- *Onafhankelijke begeleiding van de commissie.*
De commissie dient begeleid te worden door een onafhankelijke voorzitter die zowel het proces bewaakt als de technische inhoud goed begrijpt. Deze rol is essentieel om ervoor te zorgen dat de casus vanuit alle hoeken wordt bekeken en dat de commissie niet kiest om alleen naar gemakkelijke oplossingen maar ook stimuleert om naar andere kanten te kijken. Binnen de praktijkcasus werkte het goed dat de verschillende rollen door twee verschillende personen werd uitgevoerd.

Voorstel

Op basis van de leerpunten en bevindingen uit de werksessie vraagt het kernteam bij de stuurgroep om een opdracht om brede welvaart op 2 manieren onderdeel te maken van de fase 2c van Ontwerptafel Powerport regio Moerdijk:

(1) Inbedden systematiek in Ontwerptafel

Eind van fase 2b is een concept systematiek voor brede welvaartsafweging van Powerportopgaven. Fase 2 c gebruiken we om de systematiek te verbeteren en nog concreter te maken. Dit doen we door:

(1a) Werkbaar maken van de systematiek

We passen de voorgestelde benaderingswijze en het afwegingskader aan zodat deze nog beter past bij wensen en gebruiksdoelen van Powerport Moerdijk. Zo maken we onder andere onderscheid tussen effecten naar schaalniveaus. De benaderingswijze (lemniscate) en het afwegingskader vertalen we naar een leesvriendelijke 'placemat'. Dit is een praatplaat die helpt om de systematiek toe te passen.

(1b) Aan de slag gaan met afweging in urgente cases

Om de systematiek goed te kunnen inbedden is het van belang dat we gewoon beginnen, en onderweg de systematiek verder fijn slijpen. Uiteindelijk willen we brede welvaart toepassen op de integrale ontwikkelrichtingen van de Powerport regio. Nu al gaan we aan de slag met toepassing op een aantal cases dat nu gezien de nadere beslismomenten aandacht van ons vraagt (Nederwiek III, POM380Kv, ..). Een 'team brede welvaart'(*) gaat hiermee aan de slag. Dit team geeft gevraagd en ongevraagd advies aan bestuurders o.b.v. van de best beschikbare informatie en afweging, om hen in staat te stellen beter afgewogen keuzes t.a.v. Powerport opgaven te nemen.

(2) Structuur geven aan Participatietraject

In fase 3 van de Ontwerptafel start een periode van participatie. De thema's van brede welvaart kunnen structuur geven aan deze participatie. De placemat zoals te ontwikkelen in 1a van de aanpak helpt om de juiste kwalitatieve informatie op te halen bij relevante betrokkenen op basis van de 9 brede welvaartthema's. Van deze werkstroom brede welvaart dragen we in fase 2c bij aan de voorbereiding van de participatie in fase 3.

De resultaten van beide werkstromen worden vastgelegd in een notitie dat als onderlegger meekan richting BOL-besluit over Ontwerptafel fase 3. In deze notitie krijgen onder andere kaders en spelregels voor toepassing en inpassing in de samenwerking een plek.

Conclusie

De werksessie van 25 feb. heeft aangetoond dat het toepassen van brede welvaart als systematiek en analysekader van belang is voor het nemen van goed onderbouwde beslissingen met betrekking tot de Powerport-opgaven. Om brede welvaart onderdeel te maken van de Powerport samenwerking zoals gevraagd door het BOL zetten we concreet in de komende fase de volgende stappen:

- (1a) Werkbaar maken en verfijnen van systematiek en opstellen van een placemat;
- (1b) Aan de slag zetten van een 'team brede welvaart' dat bezig gaat met brede welvaartsafweging op praktijkcases; en
- (2) Vanuit brede welvaart bijdragen aan het richten van de participatie met als doel om goede kwalitatieve informatie op en belangenvertegenwoordigers aan tafel krijgen

